

EKONOMİ RAPORU

 TURKISH BANK
Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Temmuz 2013

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, <i>Ege CANSEN</i>	1
Sui Generis, <i>Tuğrul BELLİ</i>	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler.....	6
Parasal Göstergeler.....	7

KILOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

DEVLETİN NET DIŞ BORCU YOK, ÜLKENİN VAR!

Yukarıdaki sözü, geçenlerde Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek söyledi. Gelin bu cümleyi muhasebe ilkeleri açısından irdeleyelim. Muhasebenin temel ilkelerinden biri “Kamuyu Aydınlatma”dır. Bu ilkenin İngilizcesi “Full Disclosure”dur. Doğru tercüme etmek gerekirse, “gerçeğin tamamını açıklamak” demek gerekir. Muhasebe, birisinin şu kadar borcu, bu kadar yükümlülüğü vardır demeden önce “kim”i kast ettiğini doğru olarak tespit etme mecburiyetindedir. Buna da “ayrı kişilik” ilkesi denir. Bunun da İngilizcesi “Separate Entity”dir.

Maliye bakanı bu ilkeye dayanarak “devlet” ve “ülke” diye ayrı kişilik (entity) olduğunu, bunlardan devletin, net dış borcu olmadığını, ama ülkenin, net dış borcu olduğunu söylemektedir. Böylece AKP döneminde borçları sıfırladık efsanesini bir bakıma izah etmektedir. Ama söyledikleri yukarıda anlatılan her iki muhasebe ilkesine de aykırıdır.

Kısaca: Son rakamlara göre, 103 milyar doları devlete ait olmak üzere ülkenin toplam 350 milyar dolar dış borcu vardır. Merkez Bankası’nın rezervleri 120 milyar dolar gözükmesine rağmen kendine yani devlete aittir denebilecek döviz varlığı 45 milyar dolardır. Yani devletin dahi net dış borcu vardır. Kaldı ki; ülkenin dış borçlarının tümü, döner dolaşır Merkez Bankası’na oradan da devlete yansır.

Ülkesi müşküle düşmüş devletin kendisi de müşküldedir.

QE3'TEN ÇIKIŞ SANCILI OLACAK!

Aslında her şey FED Başkanı Bernanke'nin 22 Mayıs'taki yazılı demeciyle başladı. Bu demeçte 1-2 toplantı sonrasında parasal genişleme programında (QE3) yavaşlamaya gidileceği yönünde bir ibarenin yer alması küresel piyasalarda bir anda bir satış dalgasının başlamasına yol açtı. Neredeyse dünyadaki tüm tahvil faizleri yükseldi, Japonya'daki Abenomics mucizesi çöktü ve Türkiye dahil tüm GOP'lardan para çıkışları başladı. Böyle bir ortamda, piyasalar geçen haftaki FED toplantısında Bernanke'den piyasaları yatıştırıcı yönde somut işaretler vermesini umuyordu. Aslında Bernanke de satır aralarında işsizlik oranı %7'e düşene kadar (ki bunun 2014'ün ortasından önce olacağını tahmin etmiyor) varlık alım programının sonlandırılmayacağını ve bu oran %6.5 (ve hatta %6'ya) düşene kadar politika faizinde herhangi bir artırıma gidilmeyeceğinin altını çizmeye çalıştı. Ancak piyasalar bu satır araları yerine, konuşmanın ana teması olan "parasal genişlemeye evvel ahirde son verilecektir"e odaklanmayı tercih ettiler.

Toplantı sonrasında, satışların neredeyse bir panik satış havasına dönüştüğü ve ABD 10 yıllık tahvillerinin hızla 2.70 seviyelerine kadar tırmandığı görüldü. Aynı günlerde Çin para piyasalarında meydana gelen sıkışıklık da tabir yerindeyse gelişmelere tuz-biber ekti. (Burada Çin'deki gelişmelerle ilgili bir parantez açmak da gerekiyor. Çin küresel krizden beri gerek bankacılık, gerekse de gölge bankacılık sistemini anormal miktarlarda stimüle ederek, ekonomisinin hızlı büyümesini sürdürdü. Ancak, 2008 yılında milli hasılasının %125'e denk gelen banka borçları bugün %200'ü aşmış vaziyette. Çin bu şekilde milli hasılasının yarısı oranında bir yatırım oranına ulaştı. Bugün ise bu yatırımların fizibilitesi ve bankaların takipteki alacakları konusunda ciddi soru işaretleri ortaya çıkmış durumda. Ve bundan da öte artık Çin'in Dünya ekonomisinden bağımsız olarak kendi başına uygulayabileceği bir canlandırma silahı (kredilerin körüklenmesi) kalmamış durumda. Çin'in dünya büyümesinin motoru olma özelliğini kaybetmiş olmasının hem FED'in çıkış programının zamanlamasını, hem de diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin durumunu daha da sorgulanabilir bir hale getirdiği muhakkak.)

FED QE3 ile halihazırda her ay 40 milyar dolar mortgage tahvili ve 45 milyar dolar da hazine tahvili olarak piyasaya para enjekte etmekte. Haliyle bu alımların ilk etkisi uzun vadeli faizleri düşürmek şeklinde. Ancak, daha sonraki etkinin, düşük faizlerin ve giren paranın orta vadede enflasyonu ve ekonomik canlanmayı artıracığı beklentisiyle, uzun vadeli faizlerin artması şeklinde olması gerekiyor. Nitekim ilk 2 QE'de böyle bir etki sağlandı. Ancak yaratılan canlanmanın zayıf ve geçici olduğu görüldüğünde, uzun vadeli faizler yeniden düştü. Bugün ise, piyasalar artık parasal genişleme kesin olarak bitirileceğine göre "FED'in önümüzdeki dönemin ekonomik büyümesi ile ilgili çok kesin kanıtları var" varsayımıyla hareket ederek ve bu süreçte trenin son vagonu olmamak gayretiyle (portföyünde çok düşük faizlerden tahvil bulduran pek çok yatırımcı var) satışa geçerek faizleri yükseltmiş gözüküyorlar. Ancak, ne ABD ekonomisinin gidişatı, ne de FED'in QE3 programını neden durdurmak istediği sorusunun cevabı hiç de net değil. (Bence cevap aslında "QE programlarının asıl amacının batmış bankaları su yüzüne çıkarmak (bail-out) olduğu ve bu programların kalıcı bir ekonomik canlanma yaratma konusunda etkisiz kaldığı" ama FED'in bunu söylemeye cesareti yok!) Piyasaların bu durumu (bir kere daha) realize etmesiyle tahvil faizlerinde geri dönüşler yaşanması gayet mümkün.

FED'in düşük faiz politikasına devam edecek olması da ekonomide istenen canlanmayı sağlamayabilir. Bugün olduğu gibi faizler sıfıra yaklaştıkça (zero-bound rates) para politikasının etkisi son derece azalmakta. Bu durumun 2 sebebi var: Birincisi klasik "likidite kapanı" etkisi (artan para arzına rağmen insanların parayı harcamak yerine istiflemesi.) İkincisi ise merkez bankalarının artan enflasyon endişeleri nedeniyle zamanında ve gerekli aksiyonları alma konusunda son derece çekinceli davranmaya başlaması. Böyle bir durumda merkez bankalarının "beklentileri yöneterek" ekonomik canlanmayı sağlamaları gerekiyor. Ancak Fed'in özellikle son dönemde beklentileri iyi yönettiğini söylemek hiç mümkün değil. Artık piyasaların kazasız bir şekilde normalizasyon sürecine geçilebileceğine dair inancı önemli bir darbe yemiş vaziyette. FED'in bugünlerde QE3'ten çıkışın zaman alacağını ve spesifik hedeflere bağlı olduğunu tekrarlayan açıklamalar yapması şaşırtıcı olmayacak. Ama bu açıklamaların piyasa güvenini ne kadar tesis edeceği bir soru işareti.

t.belli@turkishbank.com

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Bütçe rakamları (şimdilik) iyi gelmeye devam ediyor

- 2013 yılının yarısını geçtiğimiz bu döneme kadar en istikrarlı gelişmelerin bütçe konusunda görüldüğü söylenebilir. Her ne kadar, KİT ve diğer bazı bütçe-dışı kamu harcamalarının seyrine ilişkin elimizde yeterli kadar güncel veri yoksa da, aylık bazda açıklanan Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri bütçe dengesi ve faiz-dışı denge için hedefler paralelinde seyretmekte olduğunu gösteriyor. İlk 5 ayda faiz-dışı denge %8.7 artarken, genel bütçe dengesi de 430 milyon TL açıktan 4.3 milyar TL fazlaya dönmüş durumda.
- Mayıs'ta harcamalar %15.6, gelirler ise %13.2 artmış durumda. Toplam harcamaların artışı gelirlerden daha fazla gibi gözükse de, aslında faiz-hariç harcamalardaki artış %12.4 ile gelirlerin gerisinde kalmış. Bu ay yüklü bir iç borç geri ödemesi olduğu için faiz giderlerinde geçen seneye göre %47 gibi yüksek bir artış söz konusu. Halbuki sene başından beri bakıldığında faiz harcamalarında geçen seneye göre %11'e yakın bir gerileme söz konusu. Son gelişmeler (faizlerdeki artış) ışığında bu kalemden senenin ilerleyen aylarında bir artış beklenebilir. Ancak, faizler göreceli yüksek kalmaya devam etse bile mutlak olarak bakıldığında geçen senenin altında seyretmeye devam ettiği ve de borçlanma vadelerinin de ortalamada bir senenin çok üzerinde olduğu için bu seneki faiz giderleri toplamında geçen seneye göre bir artış söz konusu olmayacaktır.

	2012 Mayıs	2013 Mayıs	Artış	2012 Mayıs	2013 Mayıs	Artış
Harcamalar	26,238,543	30,336,563	15.6%	137,807,135	155,267,305	12.7%
1-Faiz Hariç Harcama	23,828,968	26,793,882	12.4%	113,429,028	133,500,643	17.7%
Personel Giderleri	6,902,610	7,881,549	14.2%	35,495,037	41,054,785	15.7%
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1,112,231	1,278,826	15.0%	5,962,047	6,790,816	13.9%
Mal ve Hizmet Alımları	2,303,715	2,694,521	17.0%	9,956,578	10,848,859	9.0%
Cari Transferler	10,247,627	10,896,433	6.3%	52,342,618	60,548,793	15.7%
Sermaye Giderleri	2,099,041	2,548,433	21.4%	5,338,379	8,832,510	65.5%
Sermaye Transferleri	462,191	817,619	76.9%	774,896	1,350,025	74.2%
Borç Verme	701,553	676,501	-3.6%	3,559,473	4,074,855	14.5%
2-Faiz Harcamaları	2,409,575	3,542,681	47.0%	24,378,107	21,766,662	-10.7%
Gelirler	30,825,722	34,900,963	13.2%	137,374,942	159,529,772	16.1%
1-Genel Bütçe Gelirleri	29,977,674	33,770,035	12.7%	132,251,996	153,959,417	16.4%
Vergi Gelirleri	26,476,124	30,177,577	14.0%	110,906,453	131,651,281	18.7%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	994,670	1,257,979	26.5%	10,000,582	5,725,714	-42.7%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	132,504	85,007	-35.8%	733,801	584,053	-20.4%
Faizler, Paylar ve Cezalar	1,762,180	2,181,349	23.8%	8,414,164	10,664,366	26.7%
Sermaye Gelirleri	279,312	62,288	-77.7%	1,004,207	5,282,875	426.1%
Alacaklardan Tahsilat	332,884	5,835	-98.2%	1,192,789	51,128	-95.7%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	718,716	970,833	35.1%	3,555,628	3,915,690	10.1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	129,332	160,095	23.8%	1,567,318	1,654,665	5.6%
Bütçe Dengesi	4,587,179	4,564,400	-0.5%	-432,193	4,262,467	-1086.2%
Faiz Dışı Denge	6,996,754	8,107,081	15.9%	23,945,914	26,029,129	8.7%

- Mayıs ayında iç ekonomik aktiviteyi yansıtan "dahilde alınan KDV"nin %25'e yakın bir artış gösterdiği görülüyor. Bir ölçüde istihdamla ilişkilendirilebilecek gelir vergisi'ndeki artış oranı da senenin en yükseği. Motorlu Taşıtlar ÖTV'sindeki artışın ise Haziran ayında yükselen kurlarla birlikte otomobil piyasasının durgunluğa girmesi nedeniyle ilerleyen aylarda yavaşlaması kuvvetle muhtemel. Bu ay gümrük vergileri azalırken ithalde alınan KDV'deki artış oranı da düşüş göstermiş. Bu durum önümüzdeki döneme ilişkin iç ve dış piyasaya yönelik üretim açısından pek de parlak olmayan bir durumun işaretini vermekte.

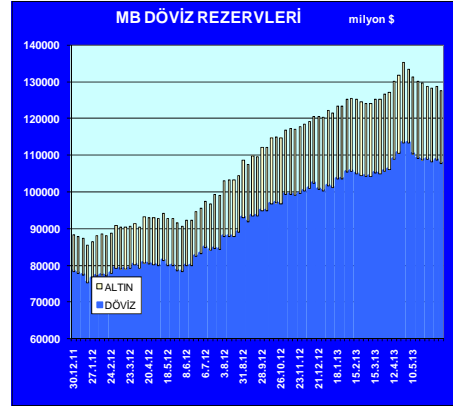
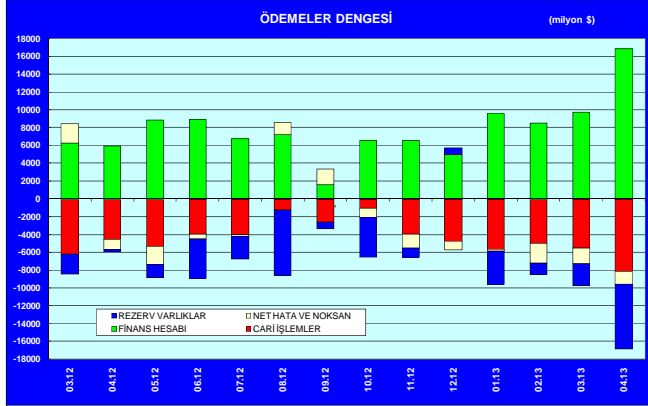
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Hedef
Gelir Vergisi	11.7%	6.2%	7.9%	13.2%	17.0%	10.9%
Dahilde Alınan KDV	12.0%	17.9%	26.8%	19.1%	24.9%	15.3%
Petrol ve Doğalgaz ÖTV'si	64.2%	48.4%	25.1%	36.7%	35.0%	20.6%
Motorlu Taşıtlar ÖTV'si	22.7%	33.5%	17.1%	31.7%	20.5%	14.9%
Gümrük Vergileri	-12.5%	0.1%	-6.6%	5.5%	-11.4%	17.4%
İthalde Alınan KDV	12.7%	54.9%	37.9%	21.3%	18.7%	22.4%

- Hazine'nin Temmuz-Eylül borçlanma programına göre söz konusu dönemde toplam 38.6 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 34.1 milyar TL kadar bir borçlanma planlanmakta. Bu dönemle ilgili faiz-dışı fazla + özelleştirme gelirleri tahmini ise 6.4 milyar TL.

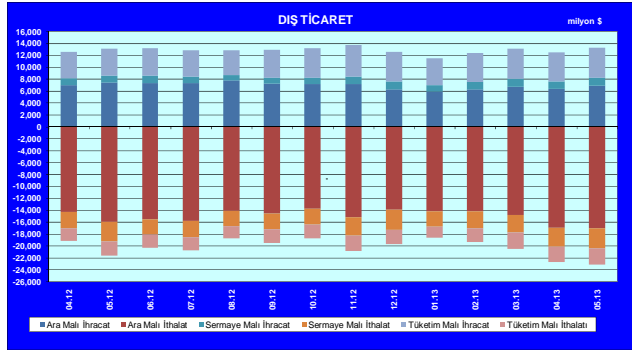
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Merkez Bankası döviz rezervlerinde hızlı gerileme!

- Nisan ayında Türkiye tüm zamanların en yüksek döviz girişine sahne oldu. Bir ay içerisinde ülkeye tam 16.9 milyar dolar döviz girdi. Aynı ay cari işlemler 8.2 milyar dolar açık verirken, MB rezervleri de 7.3 milyar dolar artış gösterdi. Ancak "too good to be true" bu durum bilindiği gibi son 2 ay içerisinde çok hızlı bir şekilde terse döndü. Elimizde son 2 ayın istatistikleri olmadığı için net sayılar vermek oldukça zor, ancak bu dönemde MB'nın döviz rezervlerinde görülen azalma bazı ipuçları vermekte. Son 2 ayda MB rezervleri 12.8 milyar dolar azalmış durumda. Bu azalmanın 1.6 milyar doları kendi net rezervlerinden geri kalan 11.2 milyar doları ise bankaların MB nezdinde zorunlu karşılık olarak tuttukları dövizleri geri çekmesinden kaynaklanmakta. Son 2 ayda cari açık toplamının 13 milyar dolar kadar olduğunu tahmin edersek, bu dönemde yurtdışından nette hiç para girişi olmadığı sonucuna varabiliriz.

- Mayıs'ta dış ticaret dengesi beklentilerin üzerinde 9.9 milyar dolar açık verdi. Ancak tıpkı Nisan ayında olduğu gibi bunun ana sebebi (ileride İran'a ödeme yapabilmek için) altın ithalatına hız verilmiş olmasıydı. Bu ayki \$ 2.2 milyarlık ithalatla birlikte yılın ilk 5 ayında altın ithalatımız 7.8 milyar dolara ulaştı (Geçen senenin aynı döneminde bu rakam \$ 2.7 milyardı.) Çoğunluğu İran'a petrol ödemeleri olan altın ihracatımız ise henüz \$ 3.6 milyar.
- Altın etkisi çıkarıldığında Mayıs'ta ithalatın %2.0, ihracatın ise %10.1 artmış olduğu görülüyor. Özellikle bugünkü global konjunktürde bu orandaki bir ihracat artışı hiç de fena değil. Ancak, maalesef bunun süreklilik arz ettiğini söylemek imkansız. Nitekim, TİM verilerine göre Haziran ayında ihracat yeniden ivme kaybederek sadece %0.6 artış kaydedebilmiş.
- Mayıs'ta sırasıyla %16.5 ve %10.5 artan otomotiv ve makine ihracatlarının iyi performans göstermiş olduğu görülüyor. TİM verilerine göre otomotiv ihracatı Haziran'da da %12.5 artış göstermiş. Bu ay çelik ihracatında %23 oranında büyük bir azalış söz konusu (Çin'deki soğumanın etkisi olabilir.)

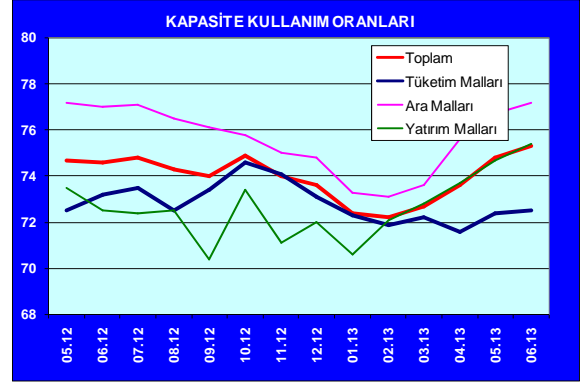
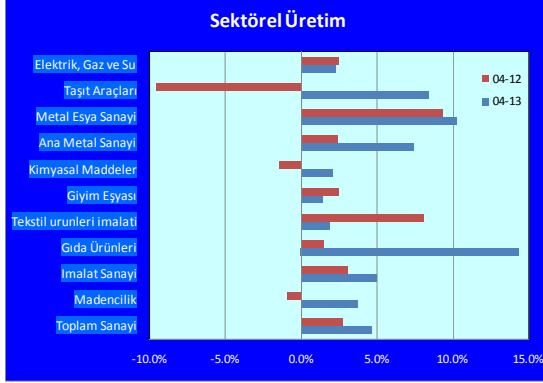

SEKTÖRLER	HAZİRAN		Değişim (%13/12)
	2012	2013	
İ. TARIM	1,519,761	1,654,740	8.9
II. SANAYİ	9,827,743	9,745,238	-0.8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	929,718	977,179	5.1
Tekstil ve Hammaddeleri	635,965	646,298	1.6
Deri ve Deri Mamulleri	139,253	146,485	5.2
Hali	154,500	184,396	19.4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,384,442	1,335,581	-3.5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,384,442	1,335,581	-3.5
C. SANAYİ MAMULLERİ	7,513,584	7,432,478	-1.1
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1,395,384	1,448,593	3.8
Otomotiv Endüstrisi	1,604,581	1,805,218	12.5
Gemi ve Yat	104,287	137,340	31.7
Elektrik - Elektronik Mak. Bilgişim	957,640	927,989	-3.1
Makine ve Aksamları	470,789	467,941	-0.6
Demir ve Demir Dışı Metaller	560,661	549,049	-2.1
Çelik	1,481,500	1,142,805	-22.9
Çimento Cam Seramik ve Toprak	285,897	284,633	-0.4
Mücehizat	165,777	170,849	3.1
Savunma Sanayi	162,024	172,488	6.5
İklimlendirme Sanayi	317,929	337,424	6.1
Diğer Sanayi Ürünleri	7,115	8,151	14.6
III. MADENCİLİK	411,667	432,714	5.1
T O P L A M (TİM)	11,759,171	11,832,693	0.6

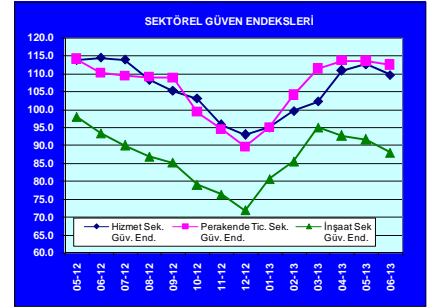
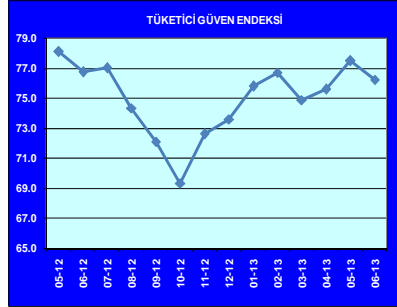
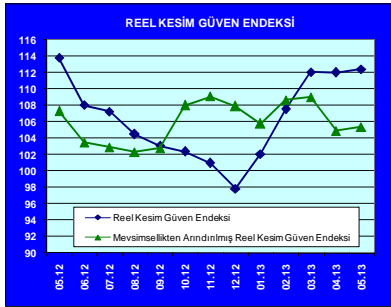
ÜRETİM ve BÜYÜME

Güven endekslerinde zayıflama görülmeye başlandı

- Sanayi üretimi Nisan ayında biraz toparlanma göstererek %4.6 arttı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir önceki aya göre %1.3 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2013 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %0.1, imalat sanayi sektörü endeksi %1.4, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %1.1 arttı.
- Kapasite kullanım oranları ise 4 aydır yükselişte. Uzun zamandan sonra (Aralık 2011) KKO geçen senenin aynı ayının üzerine çıkmış bulunuyor. Haziran'da sektörel KKO'lardan sadece tüketim malları KKO'su yerinde saymış gözüküyor.

- Reel kesim güven endeksi geçen ay olduğu gibi bu ay da küçük bir artış göstermiş durumda. Mevsimsellikten arındırılmış endeksin alt kalemlerine bakıldığında özellikle gelecek 3 ayla ilgili ihracat ve toplam sipariş beklentilerinde artış görülmesi sevindirici.
- Reel kesim ile ilgili veriler henüz bir soğumaya işaret etmezken Haziran ayında beklendiği gibi tüketici güven endeksinde bir gerileme söz konusu. Ancak endeks 2012'nin Ekim'inde görülen dip seviyesinin halen oldukça üzerinde. Bu ay tasarruf etme ihtimali dışında endeksi oluşturan diğer bütün değişkenlerde azalış göze çarpmakta.

- 3 sektöre ait güven endekslerinde de çok olmamakla birlikte belirgin bir azalma görülmekte. Perakende ticaret güveni nisbeten daha az gerilerken inşaat sektörü güveninin 3 aydan beri gerilemekte olması dikkat çekici.
- Şubat ayında %10.5 olan işsizlik oranı Mart'ta %10.1 olarak gerçekleşti. Ancak mevsimsellikten arındırılmış verilere bakıldığında aslında Mart'ta işsizlik oranının %9.2'den %9.4'e yükselmiş olduğu görülmekte. (Mart ayı mevsimsel olarak iş alımlarının arttığı bir ay.) Öte yandan bu dönemde işgücüne katılma oranında küçük de olsa bir artış olması iyi bir gelişme.

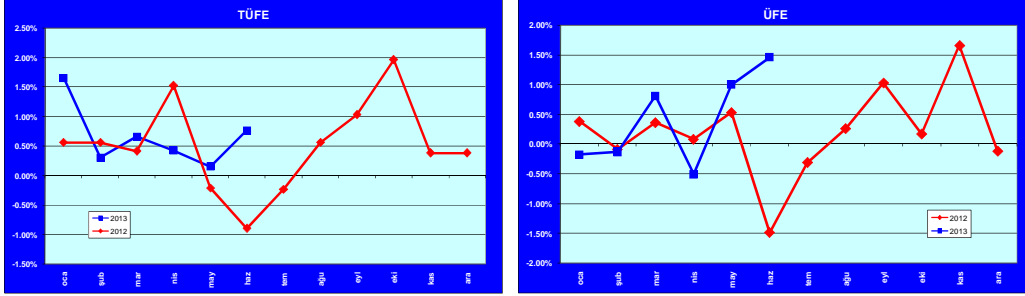
İşgücü Göstergeleri, Mart 2012-2013

	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (000)	73 326	74 183
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	54 438	55 325
İşgücü (000)	26 431	27 776
İstihdam (000)	23 817	24 974
İşsiz (000)	2 615	2 801
İşgücüne katılma oranı (%)	48,6	50,2
İstihdam oranı (%)	43,8	45,1
İşsizlik oranı (%)	9,9	10,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,1	12,3
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽²⁾ (%)	17,4	19,3
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	28 007	27 549

ENFLASYON

Sene sonu enflasyonu %8'in de üzerine çıkabilir.

- Haziran ayında TÜFE %0.76, ÜFE ise %1.46 oranında artış gösterdi. Böylece son 12 aylık enflasyon TÜFE'de %8.30, ÜFE'de %5.23 oldu. Bu ay enflasyondaki artışa en önemli etkiyi %0.44 ile gıda ve %0.27 ile ulaştırma sektörleri yaptı.

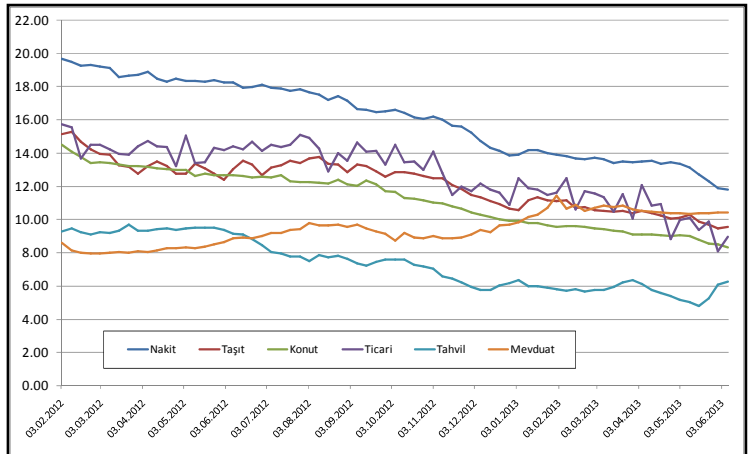

- Bu ay beklentilerin çok üstünde gelen enflasyon rakamlarında son dönemde artış gösteren kurların etkisi çok az. Asıl etki gıda fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmakta. Mayıs ayında ÜFE tarım fiyatlarının yüksekçe bir oranda artmış olması, bu ay TÜFE gıda fiyatlarının yüksek olacağına habercisiydi. Temmuz ayında ise daha da yüksek bir etki görebiliriz çünkü bu ay ÜFE tarım fiyatları gene yüksek bir artış göstermiş durumda. (Normalde Haziran'da tarım fiyatları artmaz, aksine azalış gösterir.) Öte yandan, önümüzdeki aylarda artık kalıcılık arzetmiş gibi gözükten kur artışlarının etkisi de devreye girecektir. Bunun sonucunda, geçen sene yüksek çıktığı için bu sene düşürücü bir baz etkisi yaratması beklenen Ekim ayı TÜFE'si bile enflasyonu %8'in altına çekemeyecektir..

FAİZLER

Artık bundan sonra faizlerde tek yön yukarı!

- MB uzun zamandan beri ilk defa Haziran toplantısında bir sürprize imza atmadı. Piyasanın beklentisi politika faizi ve faiz koridorunun üst ve alt bantlarında hiçbir değişikliğe gidilmeyeceği yönündeydi. Nitekim karar da o yönde çıktı.
- Zaten toplantı öncesindeki 2 hafta boyunca piyasalar karışmış, tahvil faizleri ve kurlar yükselmiş durumdaydı. Bu şartlar altında MB'nın önceki aylarda olduğu gibi faiz oranlarında bir azalışa gitmesi çığırılık olurdu. Aksine, MB, politika faizini değiştirmemesine rağmen, Haziran başından itibaren günlük olarak yaptığı 1 haftalık repo ihalelerini kısarak, piyasayı koridorun üst bantı olan %6 faiz oranından fonlamaya başlamıştı. Yani, de facto, faizler yükselmiş oldu. Ancak, bu duruma rağmen, piyasadaki döviz talebinin yeteri kadar azaltılmış olduğu da söylenemez. Bankaların döviz olarak yatırdıkları zorunlu karşılıkları 12 milyar dolar kadar geri çekmiş olmalarına rağmen, MB son 1 ayda döviz satım ihaleleri yoluyla da toplam \$ 2.15 milyar döviz satmış bulunuyor.
- Özellikle tahvil faizlerindeki artışın kalıcı bir katılık göstermesi önümüzdeki dönemlerde de MB'nın TL faizi yüksek tutmaya devam edeceğini ve hatta Temmuz toplantısında (hiç istemese de) politika faizlerinde bir artış yapmak zorunda kalabileceğini göstermekte.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 21.06.2013	2 24.05.2013	3 28.12.2012	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	61,104	57,138	54,566	6.9%	12.0%
Vadesiz TL Mevduatlar	84,234	76,557	75,304	10.0%	11.9%
Vadesiz YP Mevduatlar	34,675	36,096	37,535	-3.9%	-7.6%
M1	180,013	169,791	167,405	6.0%	7.5%
Vadeli TL Mevduatlar	434,772	428,246	400,392	1.5%	8.6%
Vadeli YP Mevduatlar	173,222	169,383	163,974	2.3%	5.6%
M2	788,007	767,420	731,771	2.7%	7.7%
Repo	7,690	8,216	7,034	-6.4%	9.3%
B Tipi Likit Fonlar	16,664	16,314	17,289	2.1%	-3.6%
İhraç Edilen Menkul Değerler	19,983	20,966	18,558	-4.7%	7.7%
M3	832,344	812,916	774,652	2.4%	7.4%
Dolarizasyon	25.0%	25.3%	26.0%	-1.2%	-4.0%
Toplam TL Krediler	672,386	653,550	594,493	2.9%	13.1%
Bireysel TL Krediler	298,224	291,080	264,314	2.5%	12.8%
Kurumsal TL Krediler	374,162	362,470	330,179	3.2%	13.3%

EKONOMİK VERİLER

	TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2000	32.7	39.0	6.8	54,503	27,775
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013 (T)	6.0	8.0	3.0	255,000	162,000

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	İMKB	MEVDUAT
HAZİRAN 2012	-1.8%	-0.4%	13.5%	0.9%
TEMMUZ 2012	-1.1%	-3.6%	2.7%	0.8%
AĞUSTOS 2012	1.4%	3.7%	4.8%	0.8%
EYLÜL 2012	-1.4%	1.5%	-1.4%	0.8%
EKİM 2012	0.4%	0.5%	9.2%	0.8%
KASIM 2012	-0.9%	-0.4%	-8.5%	0.8%
ARALIK 2012	0.0%	1.5%	17.9%	0.7%
OCAK 2013	-1.1%	1.5%	0.7%	0.7%
ŞUBAT 2013	1.8%	-1.3%	0.7%	0.7%
MART 2013	0.7%	-1.6%	8.3%	0.6%
NİSAN 2013	-0.7%	1.3%	0.2%	0.6%
MAYIS 2013	4.9%	4.3%	-0.1%	0.5%
HAZİRAN 2013	2.2%	2.6%	-11.3%	0.5%
SON 12 AY BİLEŞİK	6.2%	10.2%	22.0%	8.6%

DOLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.1736	1.6424	1.4903	1.6068	1.7725	1.7673
ŞUBAT	1.1963	1.6955	1.5427	1.6005	1.7569	1.7988
MART	1.3127	1.6762	1.5230	1.5437	1.7815	1.8120
NİSAN	1.2911	1.5862	1.4810	1.5214	1.7573	1.7995
MAYIS	1.2125	1.5419	1.5741	1.5935	1.8493	1.8876
HAZİRAN	1.2245	1.5321	1.5813	1.6235	1.8152	1.9282
TEMMUZ	1.1620	1.4762	1.5118	1.6814	1.7950	
AĞUSTOS	1.1803	1.5028	1.5282	1.7538	1.8198	
EYLÜL	1.2375	1.4841	1.4504	1.8601	1.7939	
EKİM	1.5036	1.4898	1.4370	1.7542	1.8014	
KASIM	1.5699	1.4983	1.5063	1.8498	1.7860	
ARALIK	1.5291	1.5130	1.5450	1.8980	1.7862	

EURO	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.7441	2.1128	2.0817	2.1947	2.3372	2.3920
ŞUBAT	1.8185	2.1463	2.0976	2.2132	2.3616	2.3603
MART	2.0743	2.2270	2.0503	2.1927	2.3778	2.3230
NİSAN	2.0090	2.1133	1.9711	2.2605	2.3244	2.3528
MAYIS	1.8796	2.1659	1.9366	2.2954	2.2950	2.4542
HAZİRAN	1.9341	2.1627	1.9385	2.3510	2.2852	2.5183
TEMMUZ	1.8142	2.0835	1.9691	2.3995	2.2035	
AĞUSTOS	1.7398	2.1461	1.9371	2.5307	2.2860	
EYLÜL	1.8065	2.1715	1.9788	2.5128	2.3196	
EKİM	1.9682	2.2083	1.9841	2.4569	2.3322	
KASIM	2.0136	2.2389	1.9629	2.4636	2.3225	
ARALIK	2.1435	2.1707	2.0650	2.4556	2.3565	

İMKB	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	42,698	25,934	54,650	63,278	57,171	78,783
ŞUBAT	45,823	24,027	49,705	61,284	60,721	79,334
MART	40,160	25,764	56,538	64,434	62,423	85,899
NİSAN	43,468	31,651	58,959	69,250	60,010	86,046
MAYIS	40,326	35,002	54,384	63,046	55,099	85,990
HAZİRAN	35,090	36,949	54,839	63,269	62,543	76,295
TEMMUZ	42,201	42,643	59,866	62,296	64,260	
AĞUSTOS	39,844	46,551	59,973	53,946	67,368	
EYLÜL	36,051	48,989	65,774	59,693	66,397	
EKİM	27,833	47,184	68,760	56,061	72,529	
KASIM	24,947	45,350	65,350	54,517	66,351	
ARALIK	26,864	52,668	66,004	51,266	78,208	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Merkez / İst.	F. Engin Mökay	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
İstanbul Kurumsal	Hüseyin Maraş	Dolapdere Cad., No:187, Pangaltı	(212) 233 72 88
Abdi İpekçi / İst.	Ayşenur Kaynak	Abdi İpekçi Cad. No:57, K:7, Nişantaşı	(212) 315 11 33
Bakırköy / İst.		İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Abdi İpekçi Cad. No: 69/1, Bayrampaşa	(212) 576 10 10
Çifttevhz./ İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Levent / İst.	Semra Oktayoğlu	Gonca Sok., No:2, Levent	(212) 268 04 30
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Pendik / İst.	Dilek Çatak Hidiroğlu	E5 Kaynarca yan yolu, Barış İş Mer. No:34/2	(216) 598 34 89
Ankara	Elif Gülçin Demir	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Tolga Musluoğlu	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Ozan Emrah Tahmaz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Antalya	Tülay Saatçı	Adnan Menderes Bulv., Erkal Apt. No:7	(242) 243 43 89
Bursa	Nebi Oral	Haşim İşcan Cad., No:1/1, Osmangazi	(224) 220 91 91
Denizli	Şule Yılmaz	Saraylar Mah. 2.Ticari Yol No:39	(258) 262 14 72
Eskişehir	Olçay Oktay	Sakarya Cad., No:19	(222) 231 45 31
Gebze	Erkan Kızılcay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Mustafa Seven	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI
(212) 373 73 73
TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyla İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Merkez-bireysel	Işıl Göksoylu	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Neşe Gönyeli	Mehmet Akif Cad.Çiğir Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392) 227 21 15
Lefkoşa/Kaymaklı	Nilgün Bayraktar	Kemal Aşık Caddesi, No.66 Kaymaklı	(392) 227 73 80
Lefkoşa/Taşkinköy	Sevda Gençay	Şehit Kemal Ünal Sok. No:104A Taşkinköy	(392) 225 69 03
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Dilek Utlu	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	İnanç Babaliki	Ayluka Mah.,İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Girne/Merkez	Alev Özkandemir	Ziya Rızki Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Girne	(392) 815 13 60
Girne/Çarşı	Şuruk Çağlar (sor.)	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Girne	(392) 815 21 01
Girne/Karaoğlanoğlu	Hüseyin Alemdar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Girne/Karakum	Filiz Tüzmen	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Girne/Alsancak	Rüya Yılmaz	206 Karaoğlanoğlu Cad., Girne, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacımulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Girne	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadil Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com